

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет цивільного захисту України
Освітня програма	37264 Екстремальна та кризова психологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет цивільного захисту України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37264
Назва ОП	Екстремальна та кризова психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Паламарчук Ольга Миколаївна, Денісієвська Анна Євгенівна, Аврамченко Світлана Михайлівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	02.11.2020 р. – 04.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://nuczu.edu.ua/images/topmenu/osvitnya_diyalnosti/akreditaciya/psh.pdf

Програма візиту експертної групи <https://nuczu.edu.ua/images/news/1/rozklad.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ під час дистанційного онлайн-візиту та вивчення нормативних документів і матеріалів сайту НУЦЗУ, встановлено, що освітньо-наукова програма “Екстремальна та кризова психологія” за спеціальністю 053 Психологія, успішно функціонує в НУЦЗУ і відповідно до мети, спрямована на розвиток загальних та фахових компетентностей задля забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації для здійснення науково-дослідницької діяльності, аналітичної роботи, викладацької діяльності та наукового консультування в сфері екстремальної та кризової психології. Освітньо-наукова програма “Екстремальна та кризова психологія” за спеціальністю 053 Психологія відповідає критеріям оцінювання якості вищої освіти та чинному законодавству, що є обов’язковою умовою для акредитації. ОНП є актуальною, враховує інтереси усіх стейкхолдерів, орієнтована на вимоги сучасного ринку праці. Інформація, яку викладено у відомостях про самооцінювання, є прозорою, публічною та висвітлена на веб-ресурсах НУЦЗУ. Результати акредитаційної експертизи дають підстави стверджувати, що ОНП та освітня діяльність НУЦЗУ відповідають усім Критеріям акредитації з рекомендаціями, які можуть бути відкореговані протягом короткого часу. У ЕГ склались виключно позитивні враження від НУЦЗУ, ад’юнктів, аспірантів, НПП, наукових керівників та адміністративного персоналу. Зокрема, адміністрація ЗВО максимально сприяла роботі експертної групи, гарантом були надані всі необхідні для роботи документи. Вчасно та без проблем було узгоджено програму візиту до ЗВО. Потужна команда науковців, яка забезпечує викладання освітніх компонентів та науково-дослідну роботу за ОНП створила унікальну за своїми можливостями та перспективами програму підготовки сучасних дослідників у сфері екстремальної та кризової психології.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОНП відповідає місії та стратегічній меті розвитку НУЦЗУ. Цілі та програмні результати навчання даної ОНП визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого, регіонального контексту та дозволяють випускникові бути конкурентоспроможним на ринку праці. ОНП “Екстремальна та кризова психологія” забезпечена висококваліфікованим професорсько-викладацьким складом, який орієнтований на постійний професійний розвиток та відповідає вимогам за академічною кваліфікацією. Існують достатні можливості для створення індивідуальної траєкторії навчання ад’юнктів. Забезпечується своєчасне оновлення змісту ОК, методів викладання і навчання, навчально-методичного забезпечення. Позитивною практикою є наявність партнерських угод з вітчизняними та іноземними науковими й освітніми установами, професійними спілками, завдяки яким професорсько-викладацький склад та здобувачі мають можливість підвищувати професійний розвиток та викладацьку майстерність. Під час акредитаційної експертизи відзначено позитивність, відкритість керівництва та НПП даного ЗВО до ад’юнктів та аспірантів, їхніх потреб, побажань. Особливо варто відмітити відкритість адміністрації та співробітників НУЦЗУ до пропозицій, наданих ЕГ у процесі консультативного оцінювання ОНП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендації з удосконалення: З метою оптимізації освітнього процесу за даною ОНП рекомендуємо впровадити чіткі та зрозумілі правила перезарахування результатів, отриманих в неформальній освіті. Стимулювати участь здобувачів ОНП у різних формах академічної мобільності. Активізувати міжнародну діяльність ад’юнктів. Розширити можливості проходження педагогічної практики у партнерських закладах. Розширити практику опитування серед ад’юнктів та аспірантів щодо якості ОНП. Провідну роль у процесі опитування здобувачів надати співробітникам відділу внутрішнього забезпечення якості освіти навчально-методичного центру.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

НУЦЗУ є закладом вищої освіти з особливими умовами навчання, місією якого є створення, зберігання та поширення знання у природничій, технічній, суспільній і гуманітарній наукових сферах, пов’язаних із забезпеченням цивільного захисту населення і територій України. Відповідно до місії НУЦЗУ (<https://bit.ly/2UqwjuN>) даний університет є спільнотою, яка формує високоосвічену, національно свідому, чесну,

небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і професійно діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства, його захисту від ризиків та викликів, що створює сучасна техногенно-екологічна та соціально-економічна ситуація у світі та Державі. Дана ОНП “Екстремальна та кризова психологія” (<https://bit.ly/3puV1bB>) чітко відображає місію НУЦЗУ (<https://bit.ly/2UqwjuN>) у визначених в програмі цілях, якими є підготовка фахівців, здатних розв’язувати складні практичні задачі у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення наукових та проектних досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог та здійснення професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога. ОНП узгоджується з основними стратегічними цілями НУЦЗУ, зокрема в частині “Наука” (п.3.9), де передбачається запровадження структурованих освітніх програм підготовки докторів філософії згідно з принципами Єдиного європейського освітнього та наукового простору за всіма наявними в Університеті спеціальностями підготовки докторів філософії. Розвиток згаданих освітніх програм, відповідно до “Стратегії розвитку НУЦЗУ на 2020-2030 роки” (<https://bit.ly/2UqwjuN>) та “Наукової стратегії університету” (<https://bit.ly/36ICO1H>) має спиратись на дослідницьке середовище, базоване на поєднанні якісних наукових досліджень, ґрунтовної освіти та інноваційності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОНП та ПРН впродовж двох років обговорювались на розширених засіданнях кафедри психології діяльності в особливих умовах із залученням лабораторії екстремальної та кризової психології науково-дослідного центру НУЦЗУ, представників стейкхолдерів, ад’юнктів. Зокрема, на одному з таких засідань (Протокол №3 від 18.10.2018 р. <https://bit.ly/3noYfvo>), було висунуте питання “Про зміни до освітньо-наукової програми “Екстремальна та кризова психологія” підготовки доктора філософії”. Обговорювались мета ОНП та особливості ОНП. На розширеному засіданні кафедри (Протокол №8 від 21.03.2019 р. <https://bit.ly/3nkHelY>) в п.1 були уточнені програмні компетентності та програмні результати навчання. На іншому розширеному засіданні кафедри (Протокол №10 від 23.05.2019 р. <https://bit.ly/2IE4JHE>), при обговоренні питання щодо змін до ОНП, акцент був зроблений на узгодженні змісту ОНП до навчального плану; на формуванні переліку вибіркового дисциплін навчального плану з урахуванням сучасних тенденцій впровадження інновацій та проведення наукових досліджень в галузі екстремальної та кризової психології. На засіданні ради молодих вчених (Протокол №2 від 21.02.2019 <https://bit.ly/35yUIEG>) було розглянуте питання щодо особливостей сучасних тенденцій здійснення інновацій та проведення наукових досліджень в галузі екстремальної та кризової психології при формуванні переліку вибіркового навчальних дисциплін. Позиції та потреби стейкхолдерів також представлені в таблиці Відомостей про оновлення ОНП (<https://bit.ly/2Uvdoig>), відповідно до яких роботодавцями уточнено ПК та ПРН, мету ОНП, зміст ОК “Проблеми психологічної реабілітації” та ОК “Психологічна безпека персоналу екстремальних видів діяльності”; ОК “Проблеми психологічної реабілітації” за рекомендаціями роботодавців перенесено із циклу професійної вибіркової дисципліни у цикл професійної обов’язкової підготовки; узгоджено ПРН з НРК. За пропозиціями випускників НУЦЗУ: у цикл професійної вибіркової підготовки ОНП внесено освітній компонент «Психологічне консультування фахівців екстремального профілю: теорія, методологія, практика»; врахована можливість здобувачам вищої освіти під час проходження пед. практики проводити не тільки практичні і семінарські, а й лекційні заняття. За пропозиціями ад’юнктів, аспірантів оновлено перелік ОК циклу професійної вибіркової підготовки ОНП; внесено навчальну дисципліну «Психологічна стійкість в службовій діяльності». За пропозицією гаранта та НПП у плані освітнього процесу освітній компонент «Педагогічна практика» перенесено з 4 до 5 семестру навчання; у цикл професійної вибіркової підготовки внесено освітні компоненти «Сомато-центровані методи психокорекції», «Організація праці в екстремальних умовах»; внесено зміни до розподілу годин.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі даної ОНП та ПРН (ПР1-ПР20) загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Дану ОНП можна вважати унікальною, зважаючи на те, що її створено в рамках НУЦЗУ - єдиного в українській системі ЗВО України, який здійснює підготовку фахівців за всіма освітньо-кваліфікаційними рівнями й спеціальностями для цивільного захисту України. Перспективність та унікальність даної ОНП засвідчили представники роботодавців, зокрема Державної служби України з надзвичайних ситуацій, оскільки вони є основними замовниками фахівців за даною спеціальністю. За інформацією, яку отримала ЕГ (<https://bit.ly/3lAgIom>), при проектуванні і оновленні ОНП був врахований досвід споріднених вітчизняних програм (щодо кредитного виміру дисциплін; академічної мобільності і доброчесності; придатності випускників до працевлаштування; методів навчання та викладання; кількісного співвідношення відповідності програмних компетентностей результатам навчання). Зокрема, для визначення СК-5, СК-7, СК-8, СК-9, СК-10 даної ОНП використовувались професійні компетентності ПК-1, ПК-5, ПК-7, ПК-8 ОНП Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського (<https://bit.ly/3f2oOAr>). Враховано також досвід ОПП щодо академічної мобільності і доброчесності, методів навчання та викладання Львівського державного університету безпеки життєдіяльності (<https://bit.ly/2K5Foad>); ХНУВС (<https://bit.ly/32M7qOI>); ХАІ (<https://bit.ly/3fdLwch>); НАУ (<https://bit.ly/2UwEB46>); ДДУВС (<https://bit.ly/2ICT7VK>). При проектуванні та оновленні ОНП був також врахований досвід споріднених іноземних програм. Зокрема, ОНП Northcentral University (США) (<https://bit.ly/3eZJgoR>) “Psychology, Trauma and Disaster Relief Specialization, PhD” в частині мети ОНП,

характеристики ОНП, обов'язкових професійних компонентів (Психотравматологія; Психологія поведінки людини в екстремальних ситуаціях; Психологічна безпека персоналу екстремальних видів діяльності; Теорія та методологія досліджень в межах психології діяльності в особливих умовах; Проблеми психологічної реабілітації (<https://bit.ly/2K5MEmt>). ОНП “Szkoła główna służby pożarniczej warszawa, ul. słowackiego 52/54 program studiów” (Варшава, Польща) (<https://bit.ly/2IH11jj>): в частині фокусу програми; дисциплін обов'язкових загальних компонентів; обов'язкових професійних компонентів (<https://bit.ly/3eZ8cga>). ОНП «Химични технологии и психология на кризисните ситуации» (У-г “Проф.д-р Асен Злотаров”, м.Бургас, Болгарія) (<https://bit.ly/3nEg4H9>): обов'язкові та професійні компоненти (<https://bit.ly/2H2tLjd>). ОНП “IN 551 – Crisis Response – Trauma and Crisis Intervention” (<https://bit.ly/2H7Wu6q>) (Вашингтон, США): обов'язкові професійні компоненти <https://bit.ly/3f1TYLj>. Наукове співробітництво між Товариством психологів Куби та НУЦЗУ <https://bit.ly/3kvQuSt> розширило можливості співпраці науковців та психологів ДСНС України в контексті надання психологічної допомоги онкохворим.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Дана ОНП (2019 р.) містить програмні компетентності та програмні результати навчання, які у повній мірі корелюють з описом 9-го кваліфікаційного рівня НРК. Стандарт відсутній.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОНП чітко корелюють з місією та стратегією ЗВО. Цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін. Свідченням цьому є протоколи розширених засідань кафедри, протокол ради молодих вчених, зустріч експертної групи з роботодавцями, випускниками ЗВО (відкрита зустріч), ад'юнктами та аспірантами. Цілі та програмні результати навчання даної ОНП (ПР1-ПР20) загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого, регіонального контексту та дозволяють випускникові бути конкурентоспроможним на ринку праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

При проектуванні і оновленні ОНП був не достатньо врахований досвід споріднених вітчизняних ОНП програм (третьій освітній рівень (PhD)), та до більшої міри - врахований досвід споріднених вітчизняних ОПП програм (другого рівня освіти (магістерського)).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на сильні сторони ОНП та позитивні практики, унікальність ОНП у галузевому та регіональному контексті, активне залучення стейкхолдерів до процесу формування ОНП, експертна група дійшла висновку, що ОНП для третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 053 Психологія у контексті Критерію 1 відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Набір на дану ОНП здійснювався в 2016 р. (<https://bit.ly/36EYdbT> ОНП “Екстремальна та кризова психологія”, затверджена вченою радою НУЦЗУ, протокол №12 від 23.05.2016 р.), але проектна група даної ОНП акцентує увагу на тому, що акредитується ОНП 2019 року. Обсяг освітньої складової ОНП (затвердженої вченою радою, Протоколом №10 від 13 червня 2019 р. <https://bit.ly/3puV1bB>) становить 51 кредит ЄКТС та розрахований на 6 семестрів (1,2,3 курс навчання), що відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти (частина 6, стаття 5 закону “Про вищу освіту”). Загальний термін навчання - 4 роки. Загальний обсяг обов'язкових компонент - 35 кредитів; вибіркового компонент - 16. Інформація у відомостях самооцінювання корелює з ОНП, розміщеною на сайті НУЦЗУ. Варто відмітити, що ЕГ під час зустрічі з гарантом звернула увагу на те, що ОНП, яку було розміщено для ознайомлення в документах акредитаційної справи, містить дещо відмінні дані від тої, що на сайті ЗВО (обов'язкові компоненти - 36 кредитів, вибіркові - 15). На думку гаранта стала технічна помилка при завантаженні документа в систему національного агентства. Враховуючи це пояснення, ЕГ спиралась в аналізі ОНП на документ, розміщений на сайті ЗВО (<https://bit.ly/3puV1bB>). У процентному співвідношенні обсяг окремих освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених 9 кваліфікаційним рівнем Національної рамки кваліфікацій (постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. №1341, та редакції від 12.06.2019 р. № 509) - 35 кредитів (69 % від загального обсягу); обсяг окремих освітніх компонентів за вибором здобувача - 16 кредитів (31% від загального обсягу). Таку пропорцію можна вважати оптимальною. Відповідно до п.27 “Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)” (Постанова КМ України від від 23.03.2016 р., №261) враховані всі чотири компоненти, які забезпечують набуття наступних компетентностей: здобуття глибинних знань із спеціальності, за якою аспірант проводить дослідження - 12 кредитів ЄКТС (при рекомендації не менше 12-и); оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями - 5 кредитів ЄКТС (при рекомендації 4-6); набуття універсальних навичок дослідника - 9 кредитів (при рекомендації - не менше 6-и); здобуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою - 6 кредитів (рекомендований Порядком обсяг - 6-8 кредитів ЄКТС).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОНП чітко структурований за двома групами компонентів: обов'язкові та вибіркові. Освітні компоненти, включені до ОНП, складають взаємопов'язану систему, що відображена у структурно-логічній схемі, яка є невід'ємною частиною ОНП. Таблиця 1. “Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП” у Відомостях про СО містить силабуси до кожної ОК та вичерпний перелік необхідного та наявного матеріально-технічного забезпечення. Відповідність програмних результатів навчання змісту дисциплін відображено в Таблиці 3. “Матриця відповідності”, поданої у Відомостях про СО. ПР висвітлені у документі обов'язковими освітніми компонентами. Кожен програмний результат відповідає опису 9 кваліфікаційного рівня Національної рамки кваліфікацій (у редакції Постанови кабінету міністрів України від 23.06.2019 р. №509). Дана ОНП у повній мірі відповідає вимогам щодо гуманітарної складової відповідно до “Рішення НАЗЯВО від 27.11.2019 р. з приводу гуманітарної складової освітнього процесу, дотримання мовного законодавства та інших законів України”. Зокрема, здобувачі підтвердили, що викладання здійснюється виключно українською мовою. Серед ОК даної ОНП є дисципліни, спрямовані на формування світоглядних і громадянських якостей випускника, його морально-етичних цінностей (ОК 1, ОК 5, ОК 7, ВБ 2.3).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП “Екстремальна та кризова психологія” відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності 053 “Психологія” та враховує вимоги для 9 рівня НРК, що засвідчує аналіз навчальних планів (денна, вечірня, заочна форми навчання) (<https://bit.ly/3puVJ0n>), оновлених робочих програм навчальних дисциплін (2020 р.) (<https://bit.ly/38ON1w6>), а також програми педагогічної практики (<https://bit.ly/35yUm0X>), затвердженої 21.06.2019 року.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОНП дає можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію через індивідуальний вибір здобувачами освітніх компонент в обсязі 31 %. На сайті ЗВО є документи, що регулюють вибір дисциплін, зокрема “Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗУ” (затв. наказом НУЦЗУ 01.11.2019 р. №211) <https://bit.ly/2Us3CgU>; таблиця з переліком дисциплін вільного вибору та силабусами <https://bit.ly/38JMn2S>, а також робочі програми навчальних дисциплін як обов'язкових, так і вибіркового компонентів <https://bit.ly/38ON1w6>. Аджункти та аспіранти, які навчаються за даною ОНП мають можливість вибирати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти та інших спеціальностей та представлені на сайті ЗВО у вигляді бази вибіркового компонентів <https://bit.ly/36Hrpiq> (позакредитно). Варто звернути увагу на примітку до загальних та професійних вибіркового компонент в ОНП <https://bit.ly/3puV1bB> (Таблиця 2.1. Перелік компонент освітньо-

наукової програми вищої школи). В ній зазначено, що відповідно до п. 2.15 Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗУ здобувач вищої освіти має право обирати будь-яку навчальну дисципліну за спеціальністю або з інших спеціальностей, за якими здійснюється освітня діяльність в університеті. Якщо звернутись до Положення <https://bit.ly/2Us3CgU> - п.2.15 не містить такої інформації. Разом з тим, Положення 2019 року має п.4 “Порядок забезпечення індивідуального вибору здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін”, де чітко прописаний алгоритм дій для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Відповідно, в п. 4.15 зазначається, що здобувач записується самостійно на вивчення вибіркової дисципліни згідно з робочим навчальним планом своєї освітньої програми або на вивчення дисциплін вільного вибору – за навчальними планами будь-якої освітньої програми НУЦЗ України. При цьому здобувач певного рівня вищої освіти має право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівництвом відповідного факультету (структурного підрозділу). Таким чином, вищевказана інформація в ОНП 2019 р. або містить технічну помилку, або є посиланням на більш ранній документ. В оновленій ОНП 2021р., що представлена на обговорення на сайті ЗВО <https://bit.ly/35wTJET>, ця неточність вже виправлена. ЕГ здійснила опитування ад'юнктів та аспірантів стосовно реалізації механізму вибіркової дисципліни за ОНП. Здобувачі повідомили, що на початку навчального року відділ аспірантури доводить до відома здобувачів перелік дисциплін за вільним вибором у межах років навчання. Здобувачі вносять обрані дисципліни до вибіркової частини індивідуального плану. ЕГ ознайомилась з індивідуальними планами здобувачів <https://bit.ly/36Ff9Pv> та встановила, що у більшості випадків здобувачі у 2017-2020 роках обирали такі ОК: “Інструментальні засоби наукових досліджень”, “Психотравматологію”, “Проблеми психологічної реабілітації” (в ОНП 2019 р. ця ОК є вибірковою).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та навчальний план, розроблений на її основі, передбачають педагогічну практику. Програма педагогічної практики (<https://bit.ly/35yUm0X>) рекомендована кафедрою психології діяльності в особливих умовах (Протокол № 11 від 21.06.2019 р.). В ОНП - ОК 6, 3 кредити, 3 семестр, 13-15 тижні. Даний ОК забезпечує необхідні компетентності для подальшої професійної діяльності (ПР 9, ПР 8, ПР 5, ПР 4, ЗК 2, ЗК 7, ЗК 8, ЗК 9, СК 4, СК 7). Наданий для ознайомлення Щоденник практики <https://bit.ly/38JEF8X> містить всю необхідну інформацію про проходження ад'юнктом педагогічної практики в НУЦЗУ у відповідності до затвердженої Програми. Базою педагогічної практики є НУЦЗУ та його філія - Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля (<https://bit.ly/3nwDxJV>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз освітніх компонентів, результати бесіди експертної групи зі стейкхолдерами (здобувачами, НПП, представниками академічної спільноти) дозволили дійти висновку, що освітні компоненти даної ОНП сприяють формуванню та розвитку соціальних навичок, що є відповідним до цілей програми (ОК 3, ОК 5, ОК 6, ОК 9, ОК 10). Під час зустрічі з ад'юнктами та аспірантами ЕГ з'ясувала, що вони мають можливість формувати свою індивідуальну траєкторію навчання та навички soft skills шляхом вільного вибору дисциплін з бази вибіркової дисциплін (<https://bit.ly/36Hrpiq>). Навички soft skills формуються також за рахунок заходів, що відбуваються на території НУЦЗУ (відкритих лекцій, тренінгів, семінарів, круглих столів <https://bit.ly/2KdRJcE>). Зокрема, здобувачі відвідують майстер-класи Широкова Ю.М., роботодавця (2 рази на рік, починаючи з грудня 2017 р., “Психологічна підготовка до роботи з тілами загиблих”); Приходька І.І., роботодавця (щоквартально, починаючи з 2013 р., “Робота з автоматизованим мультимедією «Психодіагностика»»). З 2017 по 2020 здобувачі відвідали майстер-класи Колесніченка О.С. (1.12.2017 р. та 2.12.2019 р., “Застосування комп'ютерної ліцензованої сенсорної поліграфічної системи в силових структурах України”); Швалба А.Ю. (1.12.2017 р. “Активний тренінг Antistress Application Training”); Блінова О.А. (1.12.2017 р. “Метафоричні асоціативні карти і психодіагностичний інструментарій в роботі психолога сектору безпеки і оборони України”); Овсянникової Я.О., Лебедєвої С.Ю. (1.12.2017 р. “Відновлення психічного здоров'я учасників надзвичайних ситуацій з використанням інноваційних психотренінгових технологій”); Балабанової Л.М. (1.12.2017 р. “Техніка Емоційної Свободи”); Луцандіна І.В. (1.12.2017 р., “Психологічні особливості висвітлення подій в осередку надзвичайної ситуації”); Гонтаренко Л.О. (1.12.2017., “Сучасні погляди населення на надзвичайні ситуації”); Болотова О., міжнародний тренер НЛП (1.12.2017р., “Застосування технологій НЛП для першої психологічної допомоги та вторинного травматичного стресу”). Здобувачі були присутніми на виступі професора Департаменту соціальної роботи університету Монмута, міжнародного інструктора з надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях Американського Червоного Хреста (Нью Йорк, США), стипендіата програми Фулбрайт Майкла Кроніна (28.02.2020).

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОНП та окремих її компонентів на денній та вечірній формі навчання (<https://bit.ly/36FvwvI>) відповідає фактичному навантаженню здобувачів. Зокрема, аудиторне навантаження дисциплін є не меншим ніж 1/4 (25%) від загального освітнього навантаження, визначеного для цієї дисципліни (від 33% до 49,3%). Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача за навчальним планом - не більше ніж 3/4 (75%) загального обсягу навчального часу, відведеного для окремої ОК (від 51% до 72%). Аудиторне навантаження дисциплін на заочній формі навчання (<https://bit.ly/3nyd9zk>) від 13% до 17% (є меншим 1/4 від загального освітнього навантаження); навчальний час, відведений для самостійної роботи від 83% до 87% (є більшим ніж 3/4 загального обсягу навчального навантаження). Експертна група ознайомена з навчальними планами 2016-2018 р.р. (<https://bit.ly/3lBY67f>), які також засвідчили відповідність обсягу ОНП та окремих її компонентів фактичному навантаженню викладачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна освіта за ОНП не здійснюється.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Позитивною практикою є доступ ад'юнктів/аспірантів до "Бази вибіркових дисциплін", де вони можуть обирати ОК інших рівнів вищої освіти та інших спеціальностей із врахуванням їхніх потреб та інтересів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

З огляду на те, що в цілому ад'юнкти та аспіранти за даною ОНП переважно здійснюють педагогічну практику в НУЦЗУ, рекомендуємо розширити базу педагогічної практики для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії із врахуванням актуальних договорів про співпрацю <https://bit.ly/3f5sMLF> , <https://bit.ly/2UA8VLc> .

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітньо-наукова програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунутими в короткий термін.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантури для здобуття наукового ступеня доктора філософії в НУЦЗУ розроблені у відповідності до нормативних документів, затверджених Кабінетом міністрів України та Міністерством освіти та науки України (зі змінами, затверджені рішенням вченої ради НУЦЗУ від 28.05.2020, протокол №9 <https://bit.ly/3kDs4Xo> ; Додаток 10. "Правила прийому до ад'юнктури (аспірантури) НУЦЗУ у 2020 р." <https://bit.ly/3f7OSoo>). Документи розміщені на сайті НУЦЗУ у розділі "Абітурієнту/Ад'юнктура (аспірантура)" <https://bit.ly/3b1mrX> . Додаток 10. до "Правил прийому" <https://bit.ly/3f7OSoo> містить загальні положення;

інформацію про вимоги рівня освіти вступників; про фінансування підготовки фахівців; строки прийому заяв; перелік документів для конкурсного відбору; інформацію про вступні випробування та конкурсний відбір; умови формування рейтингового списку та зарахування на навчання. Важливо виділити в ньому п.5.2, де міститься положення щодо можливості підтвердження абітурієнтами рівня знань іноземної мови (англійської, німецької, французької) за допомогою сертифікатів TOEFL, International English Language Testing System, Cambridge English Language Assessment, TestDaF, DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня). За наявності таких документів абітурієнт звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови та отримує з цього іспиту найвищий бал. В п.5.3 чітко визначені правила нарахування додаткових балів за навчальні/наукові досягнення. Правила прийому не містять дискримінаційних положень. До Правил прийому на сайті НУЦЗУ (<https://bit.ly/3pBU4yk>) додається коротка та змістовна інформація стосовно найменування спеціальностей та освітніх програм за якими здійснюється навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Відповідно до Правил прийому (Додаток 10, п.5.1 <https://bit.ly/3f7OS0o>) конкурсний бал вираховується як сума балів, отриманих під час складання вступних іспитів зі спеціальності (в обсязі стандарту вищої освіти магістра з психології), філософії та іноземної мови (англійської/німецької/французької). На сайті НУЦЗУ розміщені Програми вступних випробувань для осіб, що вступають на навчання для здобуття доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія» (освітня програма «Екстремальна та кризова психологія») <https://bit.ly/35zHQhG>. Програма вступних випробувань розроблена Приймальною комісією НУЦЗУ відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2020 році, затверджених наказом МОН України від 11.10.2019 р. №1285, зареєстрованих у МЮ України 02.12.2019 року за № 1192/34163 та Правил прийому до НУЦЗУ у 2020 р. Даний документ містить три програми: вступного екзамену зі спеціальності 053 «Психологія»; вступного екзамену з іноземної мови; вступного екзамену з філософії. Вступний іспит з психології базується на вимогах навчальних програм з дисциплін «Загальна психологія», «Психогігієна та психопрофілактика», «Основи психотерапії» освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», «Екстремальна та кризова психологія», «Психологічна робота по забезпеченню психічного здоров'я працівників ДСНС України», «Психологічна допомога в кризових та екстремальних ситуаціях» освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр». Вступний іспит з іноземної мови базується на вимогах до рівня володіння іноземною мовою B2 Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти та охоплює всі види мовленнєвої діяльності. Іспит складається з чотирьох модулів: Listening (аудіювання), Reading (читання), Writing (письмо) і Speaking (говоріння). Дана програма вступного іспиту не містить додаткової інформації про врахування особливостей самої ОНП «Екстремальна та кризова психологія» та є універсальною для всіх спеціальностей. Вступний іспит з філософії має засвідчити розуміння методологічних засад, специфіки і основних етапів наукового пізнання і дослідження; концепції філософії науки; основних методів філософського пізнання; філософської системи діалектичної традиції; найбільш впливових дискурсивних практик сучасної філософії; філософських учень давнини, середньовіччя, Нового часу; визначних концептів у філософії технічної цивілізації; проблематики і концепції філософської антропології; основ соціальної філософії та філософії історії; основних підходів до сутності культури. Перелік питань, що виносяться на вступний іспит з філософії, враховує особливості самої освітньої програми. Всі три програми мають список рекомендованої літератури. Отже, експертна група має підстави стверджувати, що правила прийому на навчання за ОНП третього (освітньо-наукового) рівня загалом враховують особливості самої освітньої програми.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Наказом від 16.10.2020 р. №155 затверджено Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти НУЦЗУ на академічну мобільність (<https://bit.ly/3lEkDAn>). Даний наказ оприлюднено на сайті ЗВО на сторінці «Нормативні документи з освітньої діяльності» (<https://bit.ly/38Ly4Lr>). Положення чітко визначає види, форми академічної мобільності, її особливості за місцем реалізації; організаційне забезпечення академічної мобільності; визнання результатів програми академічної мобільності в Університеті; права та обов'язки учасників; порядок звітування та оформлення документів за результатами програми академічної мобільності. Як вже зазначено у Відомостях СО: «Практики застосування вказаних правил на ОНП «Екстремальна та кризова психологія» не було». Під час бесіди зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що вони ознайомлені з даним документом.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Спілкування ЕГ із фокус-групою (з ад'юнктами, представниками самоврядування та Ради молодих вчених) дає підстави стверджувати, що здобувачі знайомі з поняттям неформальної освіти, активно використовують можливість

відвідувати тренінги, семінари, майстер-класи, інтенсивні курси, які відбуваються в стінах ЗВО та за його межами. Разом з тим, ЕГ не знайшла відображення таких видів діяльності в індивідуальних планах ад'юнктів/аспірантів. На Запит 9 від ЕГ "Документ, який регулює питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, в неформальній освіті" ЗВО надав лише "Положення про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти НУЦЗУ на академічну мобільність" (<https://bit.ly/35zkrwP>). У Відомостях СО зазначено, що окремий документ щодо регулювання питань визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в НУЦЗУ не розроблявся. Позитивним є те, що дане питання ЗВО вважає перспективним та планує його врахувати у процесі підготовки нової редакції Положення про організацію освітнього процесу НУЦЗ України" (<https://bit.ly/2Us3CgU>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому в ад'юнктуру є прозорими і такими, що забезпечують доступ до навчання на третьому рівні за неупередженим конкурсом. НУЦЗУ має чітко розроблені та оприлюднені правила прирівнення сертифікатів, що засвідчують знання іноземної мови не нижче рівня B2 або аналогічного рівня, до результатів вступного іспиту з іноземної мови. Позитивною практикою є можливість зарахування при конкурсному відборі в ад'юнктуру додаткових балів за навчальні та наукові досягнення. Програми вступних іспитів з психології та філософії враховують особливості самої освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Програма вступного іспиту з іноземної мови не містить інформації про врахування особливостей ОНП "Екстремальна та кризова психологія" (відповідних тем для читання, письма, говоріння). Слабкою стороною є відсутність практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, а також отриманих в неформальній освіті.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

В НУЦЗУ організовано прозорий і справедливий доступ до ОНП, створені прозорі та зрозумілі правила прийому на навчання за ОНП, правила і процедури визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, але відсутні правила визнання результатів, отриманих в неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання за ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України (<https://bit.ly/2Us3CgU>) і передбачають поєднання як традиційного, так й інноваційного підходів для досягнення цілей та програмних результатів навчання. У результаті експертизи (аналізу робочих програм, перевірки відомостей про самоаналіз) було встановлено, що визначені форми та методи викладання по кожній з освітніх компонентів сприяють досягненню заявлених програмних результатів навчання. Форми та методи навчання й викладання відображені в робочих програмах, які представлені на сайті (<https://bit.ly/38ON1w6>). Вибір форм та методів навчання і викладання здійснюється згідно специфіки ОНП, враховуючи її практико-орієнтований підхід. Фокус-групове опитування здобувачів засвідчило, що зазначені у відомостях про самоаналіз методи дійсно використовуються у навчальному процесі та відповідають вимогам студентоцентрованого підходу й принципам академічної свободи. Результати опитування здобувачів підтвердили той факт, що вони мають можливість вносити свої пропозиції та окреслювати очікування від вивчення навчальних дисциплін. Здобувачі засвідчили, що задоволені формами та методами навчання та викладання. Результати зустрічей з науково-педагогічними працівниками підтвердили свободу вибору форм і методів навчання та викладання. Варто відмітити, що в умовах карантину активно впроваджуються форми і методи дистанційного навчання за допомогою різних сервісів та платформ (Zoom, Google Meet, Google Classroom).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Результати зустрічей зі здобувачами та академічним персоналом у фокус-групах засвідчили, що існує вільний доступ до робочих програм та силабусів із дисциплін. Крім того, більшість викладачів на початку викладання дисципліни повторно інформують здобувачів щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів відповідно до «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) (2020) (<https://bit.ly/3lF2ToF>). Порядок і критерії оцінювання результатів навчання висвітлені також в ОНП (<https://bit.ly/3puV1bB>). Здобувачі освіти за ОНП «Екстремальна та кризова психологія» мають змогу ознайомитися з робочими програмами навчальних дисциплін, силабусами як на кафедрі, так і на сайті ЗВО (<https://bit.ly/38ON1w6> ; <https://bit.ly/38JMn2S>). У процесі інтерв'ювання здобувачі висловили задоволеність від інформування НПП про порядок та критерії оцінювання, засвідчили об'єктивність застосування поточного та підсумкового контролю, акцентували увагу на розміщенні навчальних матеріалів у вільному доступі.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання і досліджень в НУЦЗУ реалізується через залучення ад'юнктів/аспірантів до реалізації напрямків наукових досліджень кафедри («Соціально-психологічні основи збереження фізичного, психічного та морального здоров'я працівників підрозділів ДСНС», «Методичні аспекти дослідження професійної надійності особистості в екстремальних умовах», «Особливості регуляції функціонального стану людини в процесі адаптації до особливих умов діяльності», «Формування професійної і особистісної надійності представників небезпечних професій», «Психологічне забезпечення прийняття рішень професіоналами у ситуаціях неминучого ризику», «Психологічна готовність працівників служби цивільного захисту до професійної діяльності: детермінанти, критерії, діагностика, формування (корекція)», «Психологічні засади прогнозування успішності професійної діяльності працівників служби цивільного захисту: концептуалізація, критеріальний апарат, методика», «Психологія дезадаптивних впливів професійної діяльності на працівників ДСНС: концептуалізація, діагностика, реабілітація», «Психологічні основи роботи з персоналом служби цивільного захисту»), а також в рамках співпраці з міжнародними та вітчизняними науковими й освітніми установами. За підсумками виконання дисертаційних робіт здобувачі ОНП виступають на засід. каф., міжнародних, всеукраїнських і регіональних конференціях, у тому числі щорічній Міжнародній науково-практичній конференції молодих учених «Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту», яка проводиться на базі НУЦЗ України (Наприклад: Босько В. І. - Життєвий баланс як необхідність для фахівців допомагаючих професій / Босько Валентина Іванівна // «Інтеграційний розвиток особистості та суспільства: психологічний і соціологічний виміри»: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції, Одеса, 12-13 червня 2020 року. – м. Одеса, 2020. – С. 17-18; Чабань А.В. Основні можливі психологічні перепони щодо професійної самореалізації жінки-офіцера / Чабань Альона Вячеславівна // Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. – Х.: НУЦЗУ, 2019. – С. 312). Під час вивчення ОК ОНП здобувачі виконують різноманітні індивідуальні навчально-дослідні завдання, які передбачають самостійну роботу навч.-дослідн. характеру і враховуються у підсумковій оцінці. Також у ЗВО функціонує Рада молодих вчених, основною метою діяльності якої є всебічне сприяння науковій, науково-педагогічній, винахідницькій та іншій творчій діяльності молодих вчених, широка пропаганда новітніх досягнень в галузі науки, техніки і освіти серед молоді, реалізація професійних, інтелектуальних та соціально-побутових інтересів та прав наукової молоді НУЦЗ України. В НУЦЗУ діє науково-дослідна (з 2020 року - навчально-наукова) лабораторія екстремальної та кризової психології (ННЛ ЕКП), одним із основних завдань якої є сприяння науковим дослідженням здобувачів в галузі екстремальної та кризової психології.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Викладачі систематично оновлюють зміст освітніх компонентів, на основі наукових досягнень і сучасних практик відповідно до «Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) (<https://bit.ly/3lF2ToF>). НПП засвідчили, що оновлення змісту освітніх компонентів ОНП відбувається щорічно. Оновлюючи зміст освітніх компонентів, НПП використовують здобутки, одержані під час проходження стажувань в Україні та за кордоном, участі у «круглих столах», семінарах, тренінгах. Зокрема, з метою вдосконалення змісту навчальної дисципліни «Психологія поведінки людини в екстремальних ситуаціях» кандидат психологічних наук, доцент Оніщенко Н. В. використала власні теоретичні та прикладні аспекти наукового дослідження щодо надання екстреної психологічної допомоги постраждалим в умовах надзвичайної ситуації. На основі вивчення досвіду зарубіжних та вітчизняних науковців у сфері підготовки фахівців з психологічної допомоги, у межах дисципліни «Проблеми психологічної реабілітації», яку викладає доктор психологічних наук, професор кафедри психології діяльності в особливих умовах, Балабановою Л.М. були внесені зміни щодо особливостей психореабілітаційних заходів для військових та

працівників ДСНС, які працювали в зоні локального збройного конфлікту. Оновлення змісту ОК здійснюється за потреби з урахуванням змін наукових парадигм, побажань здобувачів та стейкхолдерів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

За результатами експертизи встановлено, що викладання на ОНП здійснюється виключно українською мовою. Навчання, викладання та наукові дослідження, пов'язані з визначеною інституційною політикою та стратегією інтернаціоналізації діяльності в НУЦЗУ. Результати експертизи показали, що інтернаціоналізація діяльності здійснюється шляхом участі в програмах дослідницьких грантів Mitacs Globalink Research Award (GRA) та Mitacs Globalink Research Internship (Канада) (<http://www.mitacsua.org/>); німецькій програмі академічних обмінів DAAD (<https://www.daad-ukraine.org/uk/>), однієї з найбільших у світі організацій у галузі освіти, яка забезпечує мобільність студентів, аспірантів і викладачів, і надає можливість талановитій молоді усього світу пройти наукове стажування або підвищити кваліфікацію у Німеччині; отримання у 2020 році унікального номера учасника порталу Funding & tender opportunities (the Single Electronic Data Interchange Area) з метою повноцінної участі як партнера в Erasmus+ та програмах грантової підтримки (<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>); налагодження партнерських стосунків для участі в Erasmus+ із ЗВО Німеччини, Швеції, Польщі та Болгарії; вивчення досвіду Бургаського університету, зокрема змісту ОП «Хімічні технології та кризова психологія». Особливої уваги заслуговує розробка програми дистанційного стажування здобувачів ОНП на базі Технічного університету Варна (Болгарія) та реалізація грантового проєкту Європейського союзу щодо стандартизації кризового управління в Україні, в рамках якого, акцент зроблено на відпрацюванні навичок роботи кризових психологів. Привертає увагу спільна реалізація з партнерським закладом вищої освіти у Польщі «Головна школа пожежної безпеки» проєкту по удосконаленню підготовки професійних рятувальників та пожежників-добровольців. Проєкт співфінансується Міністерством закордонних справ Польщі. В рамках реалізації проєкту особлива увага звертається на психологічну підготовку професійних рятувальників та пожежників-добровольців.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми і методи навчання й викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Учасники освітнього процесу мають доступ до освітньо-наукової програми, інформації щодо її цілей та змісту компонентів через сайт університету. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньо-наукової програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відповідно до стандартів і рекомендацій забезпечення якості освітнього процесу, ЕГ рекомендує співробітникам відділу внутрішнього забезпечення якості освіти навчально-методичного центру регулярно залучати ад'юнктів до опитування щодо рівня задоволеності методами навчання. Результати опитування систематично оприлюднювати на сайті університету.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Зважаючи на сильні та слабкі сторони, вказані вище, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 4. Вказані недоліки не є суттєвими, гарант та група забезпечення продемонстрували бажання й спроможність врахувати зазначені недоліки та рекомендації, надані експертною групою.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень ад'юнктів (аспірантів) у ЗВО регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (<https://bit.ly/2Us3CgU>), Положенням про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті цивільного захисту України» (<https://bit.ly/36LqzRN>) та робочими програмами дисциплін (<https://bit.ly/38ON1w6>). Наведеними положеннями затверджена система контролю результатів навчання, шкали оцінювання та вимоги до розробки критеріїв оцінювання. В робочій програмі кожної навчальної дисципліни вказуються результати навчання, конкретні контрольні заходи для оцінювання результатів навчання, система та критерії оцінювання. Система контролю складається із поточного та підсумкового контролю. Формами підсумкового контролю є екзамен або залік. Фокус-групова робота з ад'юнктами (аспірантами) засвідчила, що НПП вже на першому занятті з дисципліни, інформують їх щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання. Ад'юнкти (аспіранти) зазначили, що використовувані контрольні заходи та критерії дозволяють об'єктивно оцінити результати навчальної діяльності. На засіданнях кафедри систематично заслуховуються звіти аспірантів, які засвідчуються підписом наукового керівника й завідувачем кафедри та затверджуються на Вченій раді факультету.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт третього рівня вищої освіти не затверджений. Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» формою атестації на третьому освітньо-науковому рівні є захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії. Атестація здобувачів здійснюється відповідно до навчального плану підготовки докторів філософії за спеціальністю «Психологія». В процесі підготовки докторів філософії використовують дві форми атестації: проміжну і підсумкову. Відповідно до чинних нормативно-правових документів Міністерства освіти і науки України та Національного університету цивільного захисту України формою підсумкового контролю за виконанням ад'юнктом (аспірантом) індивідуального плану роботи є атестація – звітування про фактичний стан виконання запланованих на рік в індивідуальному плані роботи ад'юнкта (аспіранта показників) освітньої та наукової діяльності. Підготовка в ад'юнктурі (аспірантурі) здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії завершується захистом наукових досягнень ад'юнкта (аспіранта) в спеціалізованій вченій раді – державною атестацією. Дисертаційна робота виконується відповідно до Вимог до оформлення дисертації (наказ МОН від 12.01.2017 № 40). Усі дисертаційні роботи здобувачів обов'язково проходять перевірку на академічний плагіат.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України» (<https://bit.ly/2Us3CgU>) визначено чіткі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для здобувачів, а також регламентовані процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження. Об'єктивність екзаменаторів при оцінюванні здобувачів забезпечується можливістю оскарження ад'юнктами (аспірантами) екзаменаційної оцінки відповідно до затверджених наказом №214 від 05.11.2019 року «Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності особового складу університету» <https://bit.ly/3nLI9ML>. За результатами фокус-групового спілкування з ад'юнктами (аспірантами), експертною групою встановлено, що на момент експертизи ОНП випадків оскарження об'єктивності екзаменаторів, конфлікту інтересів не було, а наявні процедури здобувачі вважають об'єктивними. Отже, це свідчить про дотримання НПП вимог щодо інформування про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання. У разі потреби організація і проведення поточного та семестрового контролю можуть здійснюватися з використанням дистанційних технологій. У ході фокус-групи зі здобувачами з'ясовано, що в умовах запровадження обов'язкового дистанційного (та змішаного) навчання комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватись через електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram тощо), відео конференції (Zoom, Google Meet, Skype тощо), форуми, чати та ін.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО визначено чіткі й зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності. Це відображено у Кодексі академічної доброчесності Національного університету цивільного захисту України (<https://bit.ly/35zLOXA>); Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті цивільного захисту України (<https://bit.ly/2Us3CgU>); Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті цивільного захисту України (<https://bit.ly/36LqzRN>); Положенні про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) (<https://bit.ly/3F2ToF>), зокрема у п.10 «Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами НУЦЗ України і функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату». Ці положення спрямовані на підтримку ефективної системи дотримання академічної доброчесності, яка поширюється на наукові та навчально-методичні праці учасників освітнього процесу. Популяризація академічної доброчесності серед здобувачів відбувається шляхом ознайомлення з документами про забезпечення академічної доброчесності на різних етапах освітнього процесу. Особлива увага керівниками дисертаційних робіт звертається на популяризацію і дотримання принципів академічної доброчесності впродовж написання роботи, підготовки до опублікування тез у збірниках матеріалів конференцій, статей у фахових виданнях. Перевірка наукових текстів на наявність ознак академічного плагіату є обов'язковою, здійснюється за допомогою комп'ютерної антиплагіатної системи Unicheck.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Чіткий та зрозумілий механізм проведення та оцінювання контрольних заходів. Попереднє ознайомлення з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання за кожним освітнім компонентом. Наявність культури академічної доброчесності у ЗВО. Перевірка наукових текстів на наявність ознак академічного плагіату здійснюється за допомогою комп'ютерної антиплагіатної системи Unicheck.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Узагальнена інформація стосовно дотримання норм академічної доброчесності (зокрема результати опитування здобувачів стосовно їх ставлення до принципів академічної доброчесності та готовності їх дотримуватися) є недоступною для широкого загалу академічної спільноти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Зважаючи на сильні та слабкі сторони, вказані вище, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Освітній процес за дисциплінами освітньо-наукової програми забезпечують НПП, які мають наукові ступені за спеціальностями, що відповідають навчальним дисциплінам. Крім того, усі НПП мають від 4 до 6 кредитів з підвищення кваліфікації за останніх 5 років. Викладачі мають досвід практичної роботи за профілем програми та профілем дисциплін, які вони викладають, поєднують викладання з участю в дослідницьких та практико-орієнтованих проектах. У цілому академічна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації освітньо-наукової програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів встановлена на підставі пояснень гаранта ОНП, а також наданих даних щодо академічної та професійної кваліфікації, стажування, тематики наукових досліджень та переліку наукових публікацій.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір науково-педагогічних працівників здійснюється відповідно до «Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Національного університету цивільного захисту України» (<https://bit.ly/3nw7bPB>). У процесі конкурсного добору претенденту може бути запропоновано попередньо провести заняття в присутності працівників кафедри. Кандидатури претендентів обговорюються на засіданні кафедри. Конкурсний відбір у ЗВО проводиться на засадах відкритості, законності та рівності. Відбір на посаду НПП проводиться конкурсною комісією, рішення якої схвалюється Вченою радою університету. На фокус-групі з адміністративним персоналом представником відділу кадрів була надана інформація щодо вимог конкурсного відбору, а саме: рівень освіти викладачів, наявність наукового ступеня, що повинен відповідати профілю кафедри. Попереднє обговорення кандидатур претендентів на заміщення вакантних посад НПП здійснюється на засіданні кафедри. Наступним показником рівня професіоналізму слугують показники наукової й професійної активності викладачів та рейтинг науково-педагогічних працівників. Процедури конкурсного добору НПП є прозорими.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО розроблена ефективна система залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Під час фокус-груп з викладачами, студентами та роботодавцями експертна група отримала інформацію про активне залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема у вигляді проведення круглих столів, конференцій та семінарів, майстер-класів, тренінгів, вебінарів. Спілкування з роботодавцями у фокус-групі підтвердило значну їхню зацікавленість в організації та покращенні якості ОНП. Стратегічними партнерами НУЦЗ України, що залучені до реалізації освітнього процесу за ОНП, є Департамент персоналу ДСНС України, Харківський національний університет повітряних сил імені Івана Кожедуба, Національна академія Національної гвардії України, Національний університет оборони України імені Івана Черняховського, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Інститут державного управління у сфері цивільного захисту. Роботодавці систематично залучаються до проведення аудиторних занять для здобувачів, які навчаються за даною ОНП; сприяють організації та проведенню стажування викладачів ОНП в територіальних органах та підрозділах ДСНС, департаментах цивільного захисту обласних державних адміністрацій.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ході фокус-зустрічей з адміністративним, викладацьким персоналом та здобувачами підтвердилися дані, наведені у звіті самооцінки щодо залучення для проведення занять за ОНП «Екстремальна та кризова психологія» представників роботодавців та провідних практиків. До аудиторних занять за ОНП долучаються професіонали-практики, експерти галузі, роботодавці: начальник гуманітарного інституту Національного університету оборони України імені Івана Черняховського Василь Осьодло та начальник науково-дослідного центру службово-бойової діяльності Національної академії Національної гвардії України Ігор Приходько - консультанти з питань у сфері екстремальної та кризової психології; заступник директора з науково-інноваційної роботи Інституту психології імені Г.С.Костюка Олег Кокун - експерт дисертаційного дослідження; професор кафедри соціальної роботи Київського національного університету імені Тараса Шевченка Юрій Швалб - опонент дисертаційних дослідження. Крім того, професіоналами-практиками було проведено ряд майстер-класів, що презентують новітні технології у межах психологічного забезпечення діяльності працівників сектору безпеки і оборони України, зокрема: активний тренінг «Antistress Application Training»; метафоричні асоціативні карти і психодіагностичний інструментарій в роботі психолога сектору безпеки і оборони України; психологічна підготовка до роботи з тілами загиблих; робота з автоматизованим мультикомплексом «Психодіагностика»; відновлення психічного здоров'я учасників надзвичайних ситуацій з використанням інноваційних психотренінгових технологій; застосування комп'ютерної ліцензованої сенсорної поліграфічної системи в силових структурах України; техніка Емоційної Свободи; психологічні особливості висвітлення подій в осередку надзвичайної ситуації; сучасні погляди населення на надзвичайні ситуації; застосування технологій НПП для Першої Психологічної допомоги та вторинного Травматичного Стресу. Практикується проведення бінарних занять з фахівцями територіальних управлінь ДСНС. Під час фокус-груп із здобувачами очної форми (Кукоба Н., Чабань О., Новікова Є., Сальнікова Т.), очної вечірньої форми навчання (Платонов В., Пономаренко І.) та заочної форми навчання (Навроцька А., Босько В., Шашенков Д.) констатовано високий рівень задоволеності викладанням дисциплін, до забезпечення яких долучаються професіонали-практики та представники роботодавців. Внесення змін до ОНП відбувається за результатами зворотного зв'язку, який кафедра отримує від роботодавців на формальних та неформальних зустрічах під час обговорення якості ОНП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів, які забезпечують освітній процес за ОНП «Екстремальна та кризова психологія», що регламентовано Положенням про оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України (<https://bit.ly/3pDlEeA>) та Положенням про підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України (<https://bit.ly/38Ly4Lr>). ЕГ ознайомилась з електронними сканами документів про підвищення кваліфікації та/або стажування НПП за останні 5 років (<https://bit.ly/35EvR2i>). Під час фокус-групового опитування НПП з'ясовано, що викладачі, які залучені до ОНП, мають змогу підвищувати свою кваліфікацію та стажуватись у ЗВО, відповідних наукових, освітньо-наукових установах та організаціях як в Україні, так і за її межами. НПП розширюють географію підвищення кваліфікації в країнах Євросоюзу, зокрема: завідувач кафедри мовної підготовки Богданова І.Є, старший викладач кафедри мовної підготовки Промська А.С., начальник кафедри психології діяльності в особливих умовах Перелігіна Л.А., доцент кафедри психології діяльності в особливих умовах Сергієнко Н.П. пройшли стажування в Katowice School of Technology (Польща). Керівництво ЗВО сприяє професійному розвитку НПП, надаючи згоду на проходження стажування, укладаючи відповідні угоди з іншими ЗВО, організаціями та установами, в т. ч. зарубіжними, інформуючи НПП про можливості міжнародного стажування.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система заходів стимулювання розвитку викладацької майстерності науково-педагогічних працівників Університету передбачає матеріальні та моральні заохочення. Вони регламентуються «Положенням про оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України» (<https://bit.ly/3pDlEeA>), Положенням про проведення конкурсу освітніх, науково-дослідницьких та інноваційних досягнень учасників освітнього процесу Національного університету цивільного захисту України (<https://bit.ly/32UvFdv>) та Порядком проведення Конкурсу «Кращий викладач року» серед науково-педагогічних працівників Національного університету цивільного захисту України (<https://bit.ly/2ILFnAM>). Зазначені документи є підставою для визначення індивідуального рейтингу науково-педагогічних працівників, що впливає на їх стимулювання (преміювання). За сумлінну працю, вагомі особисті досягнення у професійній діяльності, активну участь у підготовці фахівців викладачі кафедри нагороджені (дипломами Національного університету цивільного захисту України, Почесною відзнакою МНС України, медаллю «15 років сумлінної служби», медаллю «За бездоганну службу» - проф. Білецька І. Ю.; відзнакою МВС України «За розвиток науки, техніки, освіти» (наказ МВС України від 02 березня 2003 р. № 215), відзнакою-медаллю «За сумлінну службу» III (2004 р.) та II ступеня (2006 р.) – проф. Балабанова Л. М.; грамотою Національного університету цивільного захисту України – доц. Кучеренко С.М.). Опитування науково-педагогічних працівників показало, що викладачі преміюються, нагороджуються відзнаками та грамотами за сумлінну працю, вагомі професійні досягнення в професійній діяльності, активну участь в підготовці фахівців.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НУЦЗУ активно залучає до проведення окремих тем лекційних і практичних занять на ОНП практиків-професіоналів, представників роботодавців. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити належний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОНП. У ЗВО існує дієва система морального та матеріального стимулювання професійного розвитку.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників потребує географічного розширення.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони у контексті критерію 6 експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення НУЦЗУ враховують специфіку професійного напрямку та задовольняють вимогам компетентнісного підходу, що створює сприятливі умови для досягнення заявлених у ОНП цілей, завдань та програмних результатів (<https://bit.ly/3lEb98v>). Експертна група пересвідчилась у наявності та реальному використанні матеріально-технічних ресурсів, які необхідні для досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. Оцінювання наявності та достатності цих ресурсів здійснювалося експертною групою шляхом дистанційного відео-огляду. В закладі функціонує сучасне обладнання для підтримки психічного здоров'я здобувачів та підрозділи: сектор психологічного забезпечення (<https://bit.ly/3faJvgW>), центр впровадження психотренінгових технологій, науково-дослідна лабораторія екстремальної та кризової психології (<http://extrpsy.nuczu.edu.ua/>). Навчально-наукова лабораторія екстремальної та кризової психології та кафедра психології діяльності в особливих умовах оснащені комп'ютерною технікою, мультимедійним обладнанням, кожен здобувач має робоче місце, обладнане необхідною технікою. Кафедра має дві спеціалізовані лабораторії: навчально-наукова лабораторія екстреної медико-психологічної допомоги (за допомогою новітніх технологій та обладнання здійснюється діагностика різноманітних невідкладних станів людини та відпрацьовуються навички надання першої домедичної та психологічної допомоги постраждалим в осередку надзвичайної ситуації різного походження), навчально-науковий центр психологічного розвантаження рятувальників (дозволяє вирішувати психодіагностичні, психопрофілактичні і психокорекційні завдання, проводити різноманітні тренінги з використанням кольорового впливу та музикотерапії) – цей центр є запатентованою розробкою на корисну модель викладачів кафедри та ад'юнкта Кукоби Наталії. Розробляється програмне забезпечення у межах спільного проєкту Навчально-наукової лабораторії екстремальної та кризової психології та Харківського національного університету радіо електроніки (<https://bit.ly/38Rrgfm>). Освітній процес повністю забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях, що досягнуто завдяки фондам бібліотеки, електронної бібліотеки (<http://library.nuczu.edu.ua/>). На усій території університету є вільний доступ до мережі Інтернет за допомогою безкоштовного Wi-Fi.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Здобувачі та викладачі під час інтерв'ювання засвідчили, що вони отримують безоплатний та безперешкодний доступ до інфраструктури (лабораторія, бібліотека, лінгвофонний кабінет, мультимедійні аудиторії, місця, оснащені комп'ютерною технікою, ліцензійне програмне забезпечення) та інформаційних ресурсів (електронна бібліотека «UniLib», цифровий репозитарій наукових праць, електронний каталог, періодичні наукові видання університету навчально-інформаційний ресурс «Науково-методичний комплекс навчальних дисциплін», електронний навчально-методичне забезпечення дисциплін, які викладаються в університеті), необхідних для навчання за ОНП. Викладачі та здобувачі також мають безоплатний та безперешкодний доступ до освітньо-виховного середовища: навчально-спортивний комплекс із секціями, клуб університету із творчими колективами, гуртки, актові зали, сауна.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

За допомогою наданого відео-огляду з НУЦЗУ та інтерв'ю зі здобувачами, експертна група пересвідчилась, що освітнє середовище є безпечним та комфортним для перебування ад'юнктів та аспірантів. Здобувачі проінформовані щодо правил пожежної безпеки, порядку дій у випадку надзвичайних ситуацій, протидії дискримінації, сексуальним домаганням та корупції. В НУЦЗУ для підтримки психічного здоров'я здобувачів вищої освіти створені та функціонують: сектор психологічного забезпечення (<https://bit.ly/3faJvgW>), центр впровадження психотренінгових технологій, науково-дослідна лабораторія екстремальної та кризової психології (<http://extrpsy.nuczu.edu.ua/>).

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Для реалізації освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів функціонує Студентське самоврядування (<https://bit.ly/3pvgktw>), та Рада молодих вчених (<https://bit.ly/3f8dX1l>). До підтримки здобувачів ОНП долучається керівництво НУЦЗУ. Відповідно до графіку, який розміщений на офіційному веб-сайті ЗВО (<https://bit.ly/3f955mo>) є можливість особистого прийому здобувачів. З метою освітньо-інформаційної підтримки відбувається сприяння професійному зростанню здобувачів, створюються умови для

самореалізації у науковій та освітній діяльності, налагоджений механізм спілкування між здобувачами, випускниками та викладачами. В НУЦЗУ є доступ до освітньо-інформаційних ресурсів: корпоративний інформаційно-освітній портал (<https://bit.ly/2ICBfdM>), електронний репозитарій наукових і навчально-методичних матеріалів (<https://bit.ly/3kG9lud>), бібліотека та електронна бібліотека «UniLib» (<http://books.nuczu.edu.ua/>), навчально-інформаційний ресурс «Науково-методичний комплекс навчальних дисциплін», електронне навчально-методичне забезпечення дисциплін, які викладаються у ЗВО. Для отримання консультативної підтримки здобувачі можуть звернутися до керівника кафедри, викладачів, випускників та роботодавців. Соціальну підтримку здобувачів в НУЦЗУ здійснюють відділ виховної та соціально-гуманітарної роботи, сектор психологічного забезпечення, благодійний фонд «Становлення рятувальників» та благодійний фонд «Каса благодійної фінансової взаємодопомоги працівникам та ветеранам університету і ДСНС України». За потреби здобувачі отримують психологічну допомогу, медичні консультації та матеріальну допомогу. Під час інтерв'ювання здобувачів експертна група пересвідчилась у обізнаності щодо освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки та дієвості цієї підтримки. Відповідну інформацію також можна отримати за результатами опитування здобувачів (<https://bit.ly/3kFoIDh>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У НУЦЗУ не навчаються особи з особливими освітніми потребами. Проте НУЦЗУ створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми проблемами. У Правилах прийому до НУЦЗУ зазначено питання щодо реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, а також детальна інформація для осіб, які мають право на спеціальні умови вступу, представлений механізм зарахування окремих категорій вступників.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

З метою запобігання дискримінації в НУЦЗУ працює центр гендерної освіти (<https://bit.ly/3nDbmcF>). З метою врегулювання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією ЗВО керується Методичними рекомендаціями до Плану заходів Міністерства внутрішніх справ України щодо виконання Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2020 року (наказ МВС України від 12.12.2017 р. №1019). З метою створення ефективної системи запобігання та протидії корупції в підрозділах НУЦЗУ прийнято Антикорупційну програму (<https://bit.ly/3kEteBN>). В НУЦЗ України розроблено Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності персоналу університету (<https://bit.ly/2UxXdRc>). За час навчання здобувачі не стикалися з конфліктними ситуаціями (зокрема, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією). Під час інтерв'ювання здобувачі ОНП підтвердили, що ознайомлені з процедурою вирішення конфліктних ситуацій та знають, куди можуть звернутися у разі потреби.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Освітнє середовище, навчально-методичне забезпечення та наявні матеріально-технічні ресурси НУЦЗУ цілком достатні для реалізації ОНП, враховують забезпечення індивідуальної траєкторії навчання здобувачів вищої освіти. Кафедра, лабораторії, аудиторії забезпечені мультимедійним обладнанням та комп'ютерною технікою. Лабораторії мають власні запатентовані розробки, зокрема створені викладачами спільно зі здобувачами, розробляється власне програмне забезпечення. Доступ до інфраструктури інституту та інформаційних ресурсів, необхідних для реалізації ОНП, є безоплатним. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів та спроможне задовольнити їх потреби та інтереси. НУЦЗУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Суттєвих недоліків не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 7.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

В НУЦЗУ створені взірцеві умови щодо освітнього середовища та матеріальних ресурсів, доступних для здобувачів за даною ОНП. Зважаючи на сильні сторони ОНП та позитивні практики за критерієм 7 експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню А.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Під час дистанційної акредитації експертною групою з'ясовано, що в НУЦЗУ перегляд ОНП здійснюється за результатами моніторингу в цілому та окремих компонентів не рідше одного разу на п'ять років. Моніторинг та періодичний перегляд ОНП та ОК здійснюється за участі здобувачів вищої освіти, представників органів студентського самоврядування та ради молодих вчених, випускників, роботодавців, академічної спільноти. З пропозиціями зацікавлених сторін та їх врахуванням при перегляді ОНП «Екстремальна та кризова психологія» можна ознайомитися за посиланням: <https://bit.ly/2H8dCJ6>. Внесені зміни були затверджені Протоколом №10 від 13.06.2019 засідання вченої ради НУЦЗУ (<https://bit.ly/3lEpjX5>). Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП реалізуються на основі положення «Про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» (<https://bit.ly/3lF2ToF>) та положення «Про освітні програми Національного університету цивільного захисту України» (<https://bit.ly/3pEGNoq>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що в НУЦЗУ до процедури перегляду ОНП залучаються аспіранти та ад'юнкти, які навчаються за ОНП. Свої пропозиції та побажання здобувачі вищої освіти висловлюють через анкетування (<https://bit.ly/3f6NY44>), яке періодично здійснюється для здобувачів (<https://bit.ly/2UC3BqF>; <https://bit.ly/2lJT2PI>). Студентське самоврядування (<https://bit.ly/3pvgktw>), та Рада молодих вчених (<https://bit.ly/3f8dXlI>) бере безпосередню участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОНП. Здобувачі мають можливість долучитися до роботи Ради студентського самоврядування та вносити власні пропозиції (<https://bit.ly/3f7u6O7>). Натомість студентське самоврядування узагальнює зауваження та пропозиції здобувачів щодо організації освітнього процесу і звертається до вченої ради факультету / університету чи адміністрації з пропозиціями щодо їх вирішення. Протоколи розширених засідань кафедри підтверджують участь здобувачів вищої освіти у перегляді ОНП (<https://bit.ly/3kIAoox>). Зокрема, однією з пропозицій (ад'юнкта Кердивара В.В.), яка врахована, було оновлено перелік освітніх компонентів циклу професійної вибіркової підготовки плану освітнього процесу та внесено навчальну дисципліну «Психологічна стійкість в службовій діяльності».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці під час дистанційної акредитації підтвердили, що систематично долучаються до удосконалення якості даної ОНП. Експертна група провела інтерв'ю з такими потенційними роботодавцями: Кондауров Ярослав Володимирович, заступник директора Департаменту персоналу ДСНС України; Приходько Ігор Іванович, Національна академія Національної гвардії України, начальник НДЦ службово-бойової діяльності Національної гвардії України; Ширококов Юрій Миколайович, Харківський національний університет повітряних сил імені Івана Кожедуба, начальник науково-дослідної лабораторії(морально-психологічного забезпечення) наукового центру Повітряних сил. Вони під час розмови засвідчили, що приймають участь в обговоренні ОНП та мають можливість висловлювати свої побажання щодо її удосконалення, зокрема, під час науково-практичних конференцій, семінарів, круглих столів, засіданнях Вченої Ради. Наприклад, враховані пропозиція Доценко О. В., директора Департаменту персоналу ДСНС України щодо врахування досвіду практичних психологів інших країн, в першу чергу країн Євросоюзу і США; пропозиція Приходько І. І., Національна академія Національної гвардії України, начальника НДЦ службово-бойової діяльності Національної гвардії України щодо посилення практичної складової з надання першої психологічної допомоги особовому складу, діяльність якого проходить в екстремальних умовах. Протоколи розширених засідань кафедри підтверджують участь роботодавців у перегляді ОНП (<https://bit.ly/3kIAoox>).

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випуску за ОНП ще не було. За попереднім досвідом, випускники-кандидати психологічних наук в більшій кількості працевлаштовувались в органах і підрозділах ДСНС України В НУЦЗУ існує практика комунікації з випускниками – організація зустрічей випускників між собою, їх зустрічей з адміністрацією університету та здобувачами вищої освіти. Враховуючи незначний набір та випуск, з кожним випускником один із членів проектної групи обов'язково підтримує контакт.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час зустрічей із структурними підрозділами встановлено, що процедури щодо забезпечення якості реалізації, контролю та моніторингу внутрішніх показників освітньої діяльності здійснюється на рівні кафедр, факультетів, ЗВО. Зокрема, під час перегляду ОНП «Екстремальна та кризова психологія» у 2019 році виявлено недостатня практична складова при реалізації ОНП. Даний недолік усунено шляхом перегляду змісту ОНП, навчального плану та програм навчальних дисциплін відповідно до рішення вченої ради соціально-психологічного факультету.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП акредитується вперше. Зауваження та пропозиції з останньої акредитації цієї ОНП відсутні. Під час удосконалення ОНП «Екстремальна та кризова психологія» були враховані зауваження та пропозиції акредитацій інших освітніх програм НУЦЗУ: науково-педагогічні працівники університету, які забезпечують реалізацію цієї ОНП, а також самі здобувачі долучаються до публікації у наукових виданнях, що входять міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science, Ulrich's Periodicals Directory, Index Copernicus, Google Scholar); розширення можливості зарубіжного стажування (підвищення кваліфікації) та участі у наукових заходах викладачів університету, які забезпечують реалізацію ОНП та самих здобувачів (Wyższa Szkoła Tehniczna w Katowicach, Республіка Польща, University of Gdansk Poland, Республіка Польща, Балтійська міжнародна академія, Латвія, Поморська Академія в м. Слупськ, Республіка Польща, Технічний університет-Варна, м. Варна, Болгарія).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У НУЦЗУ підтримується розвиток культури якості, яка, у свою чергу, сприяє розвитку ОНП та освітньої діяльності. Аналіз відповідної документації ЗВО, інтерв'ювання здобувачів та академічного персоналу, стосовно їх залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП, продемонструвало достатній рівень розвитку культури якості. Документом, що визначає принципи, завдання, напрями, стандарти та процедуру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти є положення «Про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості)» (<https://bit.ly/3lF2ToF>).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

НУЦЗУ дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Активно та регулярно залучаються роботодавці до забезпечення якості ОНП. Варто відмітити, що ЗВО має можливість використовувати досвід випускників та долучати їх до покращення якості ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Розширити практику опитування серед ад'юнктів та аспірантів щодо якості ОНП. Провідну роль у процесі опитування здобувачів надати співробітникам відділу внутрішнього забезпечення якості освіти навчально-методичного центру, а не співробітникам кафедри.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони у контексті критерію 8 експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за даним критерієм.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, реалізуються на даній ОНП і є у вільному доступі: Статут НУЦЗ України (<https://bit.ly/32RKPQQ>); Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗ України (<https://bit.ly/2Us3CgU>); Положення про систему забезпечення Національним університетом цивільного захисту України якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості (<https://bit.ly/3lF2ToF>); Положення про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) Національного університету цивільного захисту України (<https://bit.ly/3nw7bPB>); Правила прийому до НУЦЗ України (<https://bit.ly/3kDs4Xo>); Положення про академічну мобільність студентів Національного університету цивільного захисту України (<https://bit.ly/2UwmAmG>); Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у Національному університеті цивільного захисту України (<https://bit.ly/36LqzRN>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОНП 2019-2020 н.р. та оприлюднена на офіційному сайті НУЦЗУ. Також на сайті розміщено проект ОНП 2021 року (<https://bit.ly/38OLC8K> ; <https://bit.ly/35wTJET>). Існує можливість обговорення ОНП на офіційному веб-сайті НУЦЗУ (<https://bit.ly/35DQkEl>). На запит експертної групи ЗВО надав можливість ознайомитись з таблицею пропозицій стейкхолдерів щодо ОНП (<https://bit.ly/2Uvdoig>), але цей документ не був оприлюднений на сайті. Надані посилання на контактні дані адміністрації та гаранта для звернення заінтересованих сторін із пропозиціями та зауваженнями стосовно ОНП (<https://bit.ly/2lJXm1o>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Точна та достовірна інформація про ОНП (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) оприлюднена на офіційному веб-сайті НУЦЗУ в обсязі, достатньому для інформування заінтересованих сторін та суспільства (<https://bit.ly/32Q1vbg>). Під час проведення інтерв'ю всі учасники освітнього процесу продемонстрували добре розуміння того, де вони можуть знайти необхідні документи та інформацію про ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Наявність нормативних документів, що доступні усім учасникам освітнього процесу. Розміщення на офіційному веб-сайті НУЦЗУ точної та достовірної інформації про ОНП, посилання на діючі ОНП, проект ОНП, силабуси, робочі навчальні програми, навчальні плани, можливість обговорення проекту ОНП та зв'язку з адміністрацією та гарантом із зауваженнями та пропозиціями щодо ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Експертна група рекомендує оприлюднювати таблицю пропозицій стейкхолдерів на сайті ЗВО протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони у контексті критерію 9 експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Всі компоненти циклу наукової підготовки ОНП (<https://bit.ly/3puV1bB>) відповідають науковим інтересам аспірантів з огляду на спеціальність 053 Психологія, з якої виконуються дисертації (ОК 7, ОК 8, ОК 9 ВБ 1.1), а також у розрізі загальнонаукової (методологічної, дослідницької) (ОК 1, ОК 3, ОК 4, ОК 5, ОК 6, ОК 10); мовної підготовки (ОК2, ОК5); універсальних навичок (ВБ 2.3, ВБ 2.2, ВБ 2.1). Обрані аспірантами вибірково ОК ("Інструментальні засоби наукових досліджень", "Психотравматологія", "Проблеми психологічної реабілітації") повною мірою відповідають темам їхніх дисертаційних досліджень (<https://bit.ly/35BYQUo>). Наведемо приклади з індивідуальних планів аспірантів (<https://bit.ly/36Ff9Pv>), де відображені наступні освітні компоненти, релевантні до їх дисертаційного дослідження: Чабань А.В., тема "Індивідуально-психологічні особливості жінок-офіцерів ДСНС", ОК8, ОК9, ВБ2.1, В.Б.2.2; Навроцька А.С. "Смисложиттєві орієнтації осіб молодшого офіцерського складу Збройних Сил України", ОК7-ОК10, ВБ.2.1; Цвар П.В. тема "Психологічні особливості сприйняття працівниками ДСНС знаходження у кадровому резерві", ОК.8, ОК10, ВБ2.1, ВБ2.2; Платонов В.М., тема "Психологічна діагностика професійно-важливих якостей представників ризиконебезпечних професій на основі комп'ютерних технологій", ОК7, ОК8, ОК10, ВБ1.1; Новікова Є.С., тема "Смисложиттєві орієнтації випускників закладів вищої освіти ДСНС України", ОК7, ОК8, ОК9, ВБ1.1; Босько В.І. "Профілактика емоційного вигорання у екстремальних психологів методами самопізнання і авелодосконалення Н.Пезешкіана", ОК7, ОК8, ОК10, ВБ2.1, ВБ2.2; Крамаренко Н.В., тема "Психологічні особливості самостимічних проявів у військослужбовців - учасників Операції об'єднаних сил", ОК9, ОК10, ВБ2.1, ВБ2.2; Пашенков Д.М., тема "Методологічні основи досліджень психології діяльності в особливих умовах", ОК7, ОК8, ВБ1.1; Кукоба Н.С., тема: "Психологічні особливості підвищення психічної працездатності працівників ДСНС України", ОК9, ОК10, ВБ2.1, ВБ2.2; Сальнікова Т.В., тема "Особливості професійної Я-концепції учасників АТО/ООС", ОК7, ОК8, ОК9, ВБ1.1; Пономаренко І.В., тема "Психологічний розвиток толерантності до невизначеності у рятувальників", ОК9, ОК10, ВБ2.1, ВБ2.2.; Злотников А.А., тема "Психологічна готовність кадетів до майбутньої професійної діяльності", ОК9, ОК10, ВБ2.1, ВБ2.2; Левченко А.С., тема "Соціально-психологічні детермінанти феномену заздрості у спортсменів різного рівня майстерності", ОК7, ОК8, ОК10, ВБ2.1, ВБ2.2. Освітні компоненти ОНП, орієнтовані на підготовку і проведення дослідження, опрацювання матеріалів дисертацій ад'юнктів/аспірантів - ОК 1, ОК 5, ВБ 1.1, ВБ2.3; на підготовку аспірантів до викладацької діяльності - ОК 4. ОК 6 (педагогічна практика) дає можливість практично підготувати аспірантів до викладацької діяльності.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Наукові дослідження керівників релевантні напрямкам досліджень аспірантів (<https://bit.ly/2KiAXJq> ; <https://bit.ly/3pVT11h>): Цокота В.Р., провідний науковий співробітник ННЛ ЕКП, к. психол. н., за спец. 19.00.09 – «Психологія діяльності в особливих умовах». Тема: «Психологічні особливості ефективності професійної діяльності командирів військово-пожежних підрозділів». Член International Exchange Alumni community, член експертної групи American Psychological Association (APA) проекту EFTC Safety Net Programs and Policies. Має 12 публ. (серед них є публ. на платформі Web of Science), які відповідають темі дис. дослідж. ад'юнкта Платонова В.М. - "Психологічна діагностика професійно-важливих якостей представників ризиконебезпечних професій на основі комп'ютерних технологій". Оніщенко Н.В., д. психол. н., проф., пров. наук. співробітник ННЛ ЕКП, член постійної спец. вченої ради К 64.707.02 НУЦЗ України, м. Харків (з 2006 р. по 2019 р.), член редакц. колеги Наукового вісника ЛДУВС (Серія психологічна). Доктор психол. н. за спец. «Психологія діяльності в особливих умовах» (2015), проф. за

спеціальністю «Психологія діяльності в особливих умовах» (2015). Тема докт. дис. «Теорія і практика екстреної психологічної допомоги постраждалим в надзвичайних ситуаціях». Має підручник та навч. посібник з грифом МОН, які відповідають темі дослідження ад'юнкта Новікова Є.С. - "Смисложиттєві орієнтації випускників закладів вищої освіти ДСНС України". Лебедева С.Ю., к. психол. н., с.н.с., начальник ННЛ ЕКП. Член постійної спец. вченої ради К 64.707.02 НУЦЗУ, м. Харків (2006 – 2019 рр.). Член редакц. ради наук. зб. «Проблеми екстремальної та кризової психології» (2007 - 2017 рр.). К. психол. н. за спец. 19.00.09 «Психологія діяльності в особливих умовах» (2005р.). С.н.с. за спец. «Психологія діяльності в особливих умовах». Тема дис. дослідження - "Психологічне забезпечення професійної діяльності і функціональної надійності фахівців снайперських груп спеціальних підрозділів МВС України". Має не менше 10 публ., які відповідають темі дослідження ад'юнкта Босько В.І. - "Профілактика емоційного вигорання у екстремальних психологів методами самопізнання і самопомоги Н. Пезешкіана". Тімченко О.В., д. психол. н., проф., головн. н. с. ННЛ ЕКП. Тема канд. дис. "Проблема психологічної готовності військового фахівця до екстреної дії в стані емоційного стресу", тема докт. дис. - "Професійний стрес працівників органів внутрішніх справ України (концептуалізація, прогнозування, діагностика та корекція)". Має не менше 15 публ. (у т. ч. Web of Science, Scopus), які відпов. темі дослідж. ад'юнктів Крамаренко Н.В. (тема "Психологічні особливості алекситимічних проявів у військовослужбовців – учасників Операції об'єднаних сил") та Шашенкова Д.М. (тема "Методологічні основи досліджень психології діяльності в особливих умовах"). До звіту ЕГ прикріплено розширену таблицю з інформацією про напрями дослідження наукових керівників та наукові дослідження ад'юнктів/аспірантів.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Наукові дослідження здобувачів здійснюються за консультативної, методологічної та менторської підтримки наукових керівників, викладачів кафедри, працівників наукових лабораторій та Ради молодих вчених. Для проведення апробації результатів наукових досліджень аспірантам НУЦЗУ надаються наступні можливості: систематично проводяться міжнародні наукові та науково-практичні конференції, семінари та круглі столи, де здобувачі можуть апробувати свої дослідження; наукові керівники допомагають у підготовці та оформленні результатів наукових робіт у вигляді тез, статей, доповідей; щорічно аспіранти беруть участь у методологічних семінарах та наукових семінарах із залученням спеціалістів з інших структурних підрозділів та ЗВО (<https://bit.ly/3nybSsd>). Публікація тез доповідей на конференціях НУЦЗ України відбувається на безоплатній основі. З метою проведення якісних наукових досліджень ЗВО сприяє вільному доступу здобувачів до лабораторної бази університету.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Залучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти відбувається за рахунок: наукової комунікації з зарубіжними партнерами НУЦЗ України (Кокшетауський технічний інститут Комітету з надзвичайних ситуацій Міністерства внутрішніх справ Республіки Казахстан, Університет цивільного захисту МНС Білорусі, Інститут ґрунтознавства, агрохімії та захисту ґрунтів імені Миколи Димо у Молдові), в рамках якої організуються спільні наукові дослідження, семінари, стажування; апробації досліджень на міжнародних наукових конференціях та симпозіумах; стажування на базі Технічного університету Варна (Болгарія); відпрацювання навичок роботи кризових психологів (грантовий проєкт Європейського союзу щодо стандартизації кризового управління в Україні); налагодження партнерських стосунків для участі в Erasmus+ із ЗВО Німеччини, Швеції, Польщі та Болгарії; участі у Міжнародній Школі «Digital Transformation: EU Trends, Solutions and Tools».

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники: проф. Тімченко О.В., проф. Перелигіна, п.н.с. Цокота В.Р., проф. Оніщенко Н.В., с.н.с. Лебедева С.Ю., доц. Афанасьєва Н.Є, доц. Кучеренко С.М., с.н.с. Овсяннікова Я.О., с.н.с. Похілько Д.С. в рамках своєї наукової діяльності регулярно впроваджують результати виконання НДР в тренінговій діяльності, в проведенні майстер-класів, технологіях супроводу, корекційних програмах, психотерапевтичній допомозі, наданні рекомендацій та консультацій, експертній діяльності. Тімченко О.В. є виконавцем НДР «Психічна ригідність в системі емоційних переживань професійних спортсменів з кульової стрільби під час змагальної діяльності» (2017 р.); НДР «Психологія професійного здоров'я працівників сектору безпеки та оборони України» (01.2020 р.- 12.2025 р.) Цокота В.Р. є керівником ГО «АРКІ ГРУП» Платформа Кіберпсихології; дійсним членом ГС «Національна психологічна асоціація»; членом Українського Фулбрайтівського Кола; членом International Exchange Alumni community; членом експертної групи American Psychological Association (APA) проєкту EFTC Safety Net Programs and Policies; керівником науково-дослідної роботи: «Управління психо-травмуючими спогадами. Розгляд ролі меморіальних церемоній прощання» (№ держреєстрації PKN00117 U006423); виконавцем НДР «Психологія професійного здоров'я

працівників сектору безпеки та оборони України » (№ держреєстрації 0120U000003); стипендіаткою програми міжнародних обмінів Фулбрайт - Університет Південної Каліфорнії (USC University of Southern California, Лос Анжелес, США), керівницею проекту віртуальної реальності "Dream-coach "Virtual Donbas" -2018р.; координаторкою проекту "Management of psycho-traumatic memories. Interviewing the role of commemorations" with Interuniversity Laboratory of Psychology: Personality, Cognition, Social Change (Франція) - 2017– 2018 pp.; лекторкою International School Vilnius kolegija/ University of Applied Sciences "Modern Trends in Data Science" 2019 p.; учасницею Network of Proposers of the COST Action Proposal OC-2019-1-23815 "Open Digital Health" 2019-2020. Оніщенко Н.В. є відповідальним виконавцем НДР «Психологічні наслідки виконання особовим складом підрозділів екстремального профілю завдань за призначенням в умовах впливу стрес-факторів підвищеної інтенсивності» (01.2016 р.- 12.2018 р.) PKN№0116U009012. Лебедева С.Ю. брала участь у якості тренера у соц.-психолог. тренінгу «Екстремальна психологічна підготовка рятувальників до виконання завдань за призначенням у надзвичайних ситуаціях: Self-Team-Others» з фахівцями Литовської Республіки, травень 2019 р. Перелигіна Л.А. є керівником НДР «Психологічний супровід професійної діяльності фахівців ризиконебезпечних професій» ДР №0116U002020 (01.2015–12.2017 р.), «Психологічні аспекти психологічної підготовки фахівців екстремального профілю діяльності», ДР №0118U001008 (01.2018–12.2020 р.). До звіту ЕГ прикріплено розширену таблицю в якій докладно надана інформація у тому числі про участь наукових керівників у дослідницьких проектах.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

В НУЦЗУ академічна доброчесність забезпечується відповідними положеннями, розміщеними на сайті ("Положення про організацію освітнього процесу в НУЦЗУ" <https://bit.ly/2Us3CgU>, п.10.2; "Положення про систему забезпечення НУЦЗУ якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) п.10 <https://bit.ly/32PgPVJ>; Кодекс академічної доброчесності НУЦЗУ <https://bit.ly/35zLOXA>). В даному ЗВО існує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти <https://bit.ly/2UC08Xu>. Створено Комісію академічної доброчесності <https://bit.ly/38TIVTI>. З метою забезпечення якості вищої освіти та фундаментальних етичних цінностей академічної спільноти науково-педагогічні, наукові та інші працівники університету мають право підписати «Декларацію про дотримання академічної доброчесності» <https://bit.ly/32PgPVJ>. Під час спілкування з адміністрацією НУЦЗУ та структурними підрозділами з'ясовано, що за час дії ОНП не виявлено жодного факту порушень академічної доброчесності ні серед здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, ні серед науково-педагогічних працівників. У разі порушення академічної доброчесності в НУЦЗУ передбачено притягнення особи до дисциплінарної відповідальності відповідно до законодавства. В НУЦЗУ систематично здійснюється інформування здобувачів вищої освіти та наукових працівників про необхідність дотримання правил академічної етики; створення умов, що унеможливають академічний плагіат; підвищення відповідальності за академічний плагіат; систематичне ознайомлення з правилами посилань на використані матеріали при підготовці власних наукових праць. Здобувачі та НПП під час зустрічі з ЕГ повідомили, що для перевірки академічних текстів використовують онлайн-сервіс Unicheck <https://unicheck.com> та AntiPlagiarism.NET <https://antiplagiarism.net>. ЕГ були надані зразки довідок за результатами перевірки текстового документу на наявність академічного плагіату в системі AntiPlagiarism.NET (<https://bit.ly/35CkYxX>, <https://bit.ly/38SbIrJ>). Разом з тим, ЕГ не знайшла на сайті ЗВО відкритих посилань (рекомендацій) для здобувачів на сервіси перевірки на плагіат.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Всі ОК зі спеціальності відповідають науковим інтересам ад'юнктів/аспірантів. Дисципліни із загальнонаукового блоку забезпечують розуміння аспірантами теоретичних засад наукового пошуку, розуміння галузевої структури, онтології, епістемології, методології наукових досліджень. Дисципліни з блоку універсальних навичок забезпечують повноцінну підготовку ад'юнктів до дослідницької та викладацької діяльності в ЗВО. Наукові дослідження керівників релевантні напрямкам досліджень аспірантів. Позитивною є практика участі наукових керівників ад'юнктів у дослідницьких проектах, результати їх наукової роботи публікуються не рідше ніж раз на два роки та практично впроваджуються.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

На сайті ЗВО відсутній для здобувачів рекомендований перелік онлайн-сервісів перевірки на плагіат.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

В НУЦЗУ за ОНП створено оптимальні умови для навчання аспірантів через дослідження, що досягається завдяки наявності потужної наукової спільноти, в яку ад'юнкти/аспіранти залучені як активні учасники. Зважаючи на сильні та слабкі сторони, вказані вище, експертна група дійшла висновку, що ОНП відповідає рівню В за критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	А
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Напрями дослідження керівників та наукова діяльність аспірантів.pdf</i>	JVylmUmBVvNtoZRyPuzRpwVomY81HLxolxencvst xYw=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Аврамченко Світлана Михайлівна

Члени експертної групи

Паламарчук Ольга Миколаївна

Денісієвська Анна Євгенівна